

ZOBRAZOVÁNÍ MODERNÍ ŽENY A MOTIV SEBEOBĚTOVÁNÍ V NOVÉ VIETNAMSKE LITERATUŘE

Julie Lien Vrbková¹; Michal Schwarz²

Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Seminář vietnamských studií,

Arne Nováka 1, 602 00 Brno, Česká republika

e-mail: ¹lien.v@seznam.cz; ²schwarz@phil.muni.cz

Abstrakt

V tomto článku k antropologii sociálních vztahů ve Vietnamu rozvíjíme prezentaci z literární konference ve Španělsku pod titulem „New Forms of Devotion and Self-Sacrifice of Beautiful Women in the Vietnamese Romantic Literature of *Tự lực văn đoàn*“. Téma sebeobětování ženských hrdinek v literatuře pomáhá osvětlit, jak se autoritativní normy tradiční vietnamské společnosti uplatňují v interakci s vlivy západní kultury. Problematiky se dotýkáme ve dvou rovinách: na úrovni historických změn a v reflexi literárního hnutí *Tự lực văn đoàn*. Nejdříve charakterizujeme celé literární hnutí. Po představení spisovatelů a jejich typických hrdinů se soustředíme na jednoho autora: Khái Hunga a hlavní rysy jeho díla. V komentáři se věnujeme obsahu jeho novely „Vprostřed jara“. Charakteristikou hlavní hrdinky se snažíme vyložit postavení žen ve vietnamské literatuře a společnosti koloniálního období. Ta zrcadlí silné sociální tenze. Literární tvorba nakonec významně přispěla k lepšímu vnímání a nakonec i postavení žen ve vietnamské společnosti.

Keywords

Contemporary Vietnam; Social norms; Role of women; Romantic literature; Modernization.

Úvod

Východiskem vietnamské společnosti v období přelomových změn byla silná tradice patriarchálního systému a polygamních vztahů u bohatších [1]. Sociální vztahy z druhé strany ovlivňovaly i stopy matriarchátu, které jsou u Vietnamců bezpečně doloženy. Příchod modernity a evropské vědy měl na vietnamské autory též významný vliv. Související nové sociální změny způsobily výrazné kulturní tlaky. Autoři literární skupiny *Tự lực văn đoàn* [2] byli v principu nacionalisty a přirozeně patřili k intelektuální elitě. Jejich moderní zaměření tím již ale nebylo slučitelné s levicovým radikalismem. Toto nastavení je nakonec uvrhlo do konfliktu jak s francouzskou koloniální správou, tak se zásadovějšími skupinami nacionalistů. Stopy všech těchto tlaků se dají v jejich dílech bezpečně identifikovat a lze proto vysvětlit jejich příčiny v dobových okolnostech. Současně je však důležitý také nadčasový rozměr literárních obsahů.

V první části příspěvku se zabýváme autory literárního hnutí, jejich přehledem, osobním pozadím a historickým okolnostem, které formovaly vietnamskou literaturu. Charakterizujeme také cíle naší literární skupiny. V následujících částech se postupně zabýváme životem a dílem Khái Hunga. Dále se zaměřujeme na jeho novely a popisujeme motivy, které zakomponoval do novely *Vprostřed jara* (vietnamsky *Nửa chừng xuân*). Poté se soustředíme na literární strategie, jak Khái Hung píše o ženách, a vše nakonec dokládáme příklady z jeho díla. V závěru naší literární eseje zmiňujeme, jaký dopad mělo toto hnutí na vývoj vietnamské společnosti.

1 Literární hnutí a intelektuální život ve Vietnamu na začátku 20. století

Tự lực văn đoàn je jméno, které si zvolila skupina vietnamských autorů. Jméno má význam „Literární hnutí Vlastní silou (nebo Vlastními silami)“. Výstižněji význam tohoto jména shrnuje heslo „Spoléhat se na vlastní síly“. Literární skupinu s tímto názvem založil v roce 1933 literární redaktor a spisovatel Nhất Linh (1906-1963). Spolu-zakládajícími členy byli významní spisovatelé a novináři právě jako Khái Hưng, který byl druhou nejvýznamnější osobností. Dalšími členy byli například Nhất Linhovi bratři Hoàng Đạo a Thạch Lam, nebo další Nhất Linhovi přátelé Tú Mỡ a Thế Lữ. Členem byl mimo jiné i malíř Nguyễn Cát Tường. Vietnamská kultura tehdy procházela silným národním oživením, protože období po první světové válce přineslo nové technologie a společenský rozvoj i do Vietnamu. Ve vietnamské společnosti a u řady autorů to vyvolalo vysoká očekávání. Dozor policie v Indočíně a zejména kontrola ze strany koloniálních orgánů bohužel vytvářely nadále tlak na vietnamský nacionalismus, který byl pro Francii nežádoucí [3]. Přesto se s asistencí Francie založilo několik škol s evropským typem vzdělávacího systému. Doprovázelo je i vydávání novin a časopisů, ve kterých se psalo o nových společenských trendech. K tehdejším nejvýznamnějším literárním časopisům patřily *Phong Hóa* „Zvyky“ (1932-1936) a *Ngày nay* „Dnes“ (1934-1939). Autoři přispívali nejdříve do těchto časopisů a jejich novely byly později publikovány i jako samostatné knihy.

Ke stěžejním záměrům literárního hnutí patřily cíle:

- 1) posilování představy, role a významu individuální svobody,
- 2) šíření této představy a s ním spojovaného sebevědomí mezi obyvatelstvem a
- 3) zavádění západní vědy a nových přístupů i do vietnamské literatury.

2 Historický kontext

Formativní historické události v tomto období podmínily více faktorů. V první třetině dvacátého století byl Vietnam na jednu stranu izolován od zcela volných vztahů se zahraničím. Současně se ale Vietnam a jeho elita daleko úžeji provázala se západní Evropou, zejména s Francií. Mezinárodní izolace vietnamské společnosti byla přímým důsledkem evropské koloniální expanze a výsledkem francouzsko-čínské války, která v roce 1885 ukončila vietnamskou suverenitu vůči Číně. Nově založenou Francouzskou Indočínu tvořil Laos, Kambodža a tři části tehdejšího Vietnamu: Tonkin na severu, Annam ve střední části, a Kočínčina na jihu. S nástupem koloniálního systému prošla vietnamská společnost nuceně novou sociální stratifikací: elity postupně přišly o politický vliv a na významu ziskávali ti, co spolupracovali s francouzskou koloniální správou. Jejich děti například mohly získat vzdělání ve Francii. Nejvýhodnější postavení a také nejvyšší příjem měli cizinci. Vietnamští intelektuálové protestovali proti novým politickým pořádkům. Silně kritický tón vietnamských autorů byl dán tím, že i když byly původní vietnamské společenské elity a významné rody „osvobozeny“ od poplatnosti vůči Číně, vietnamští císařové vládnoucí dynastie Nguyễn tím ve skutečnosti nezískali žádnou svobodu a místo výkonu autonomní politiky byli nuceni přijmout roli loutkových císařů, které ve funkci potvrzovaly francouzské úřady. Nesouhlas vietnamských císařů byl bez výjimky násilně potlačen a hned několik císařů skončilo nuceně v exilu. Vietnamští intelektuálové byli přísně trestáni za sebemenší náznaky otevřené kritiky Francie a francouzské správy. Část vietnamských nacionalistů se na začátku 20. století ještě pokusila založit v Japonsku středisko pro vojenský výcvik, ale i tyto snahy byly mezinárodní cestou zastaveny. V pozitivním smyslu byl Vietnam na druhou stranu lépe mezinárodně propojen a to nejen v rámci Indočíny. Rostoucí počet Evropanů, tovární výroba, částečná urbanizace a vliv západní kultury ve městech, to vše mělo vliv na vnímavé vietnamské obyvatelstvo, viz kapitola „*Colonial Society*“ v knize [4, s. 169–192]. Velký význam mělo i vzdělání a rostoucí počty Vietnamců, kteří se vraceli se zkušeností z Evropy.

Významnou byla z hlediska dalšího literárního směřování vietnamské literatury a žurnalistiky i cesta Nhất Linhe do Francie, kde pobýval v letech 1927-1930. Po svém návratu do Vietnamu založil hnutí *Tự lực văn đoàn*. Všechny tyto nové impulzy se projeví u vietnamských autorů, kteří přispívali do nově zakládaných novin a časopisů.

3 Cíle literárního hnutí a dílo Khái Hưng

Z pohledu jejich cílů lze působení autorů literární skupiny *Tự lực văn đoàn* vedle pokrokových snah chápat i jako kritiku a útok na tradiční zvyky vietnamské společnosti. Jde hlavně o konfuciánskou hierarchii sociálních vztahů, jmenovitě

- i) vládce a poddaného,
- ii) otce a syna,
- iii) manžela a manželky a
- iv) starší a mladší osoby.

Starší a ideálně zkušenější člen se má v tradičních vztazích automaticky těšit respektu a větší vážnosti. V ortodoxním pojetí je zapovězena například jakákoli kritika nebo odmlouvání. Autoři novel nicméně v rozporu s tím vykreslují postavy, které tyto tradiční role mění. Mladé děti jsou například náhle líčeny jako chytřejší než jejich rodiče, žena je inteligentnější, silnější a daleko schopnější, než její manžel. Členové nízkých sociálních skupin jsou také například popisováni pozitivněji než mocní mandarínští úředníci.

Život Khái Hưnga (1896-1947) byl zasazen do období výrazných sociálních změn. Zaměřujeme se na něj proto, že jeho novely jsou výjimečně vykreslením výrazných ženských hrdinek. Většinu novel Khái Hưng publikoval ve 30. letech. Z níže uvedeného seznamu jsou první dvě jeho vlastní, naopak třetí a čtvrtou novelu stejně jako páté dílo tvořící sbírku povídek napsal společně se zakladatelem literární skupiny Nhất Linhem.

- *Hồn bướm mơ tiên* „Duše motýla sní o nesmrtelnosti“ (1933) – Lan (Ngọc)
- *Nửa chừng xuân* „Vprostřed jara“ (1934) – Mai (Lộc)
- *Đời mưa gió* „Bouřlivý život“ (1933) – Tuyết (Chương)
- *Gánh hàng hoa* „Květinářka“ (1934) – Liên (Minh)
- Povídky *Anh phải sống* „Ty musíš žít“ (1934) – Lạc (Thức)

4 Novela *Vprostřed jara* a její postavy na pozadí doby

Novelu *Nửa chừng xuân* Khái Hưng vydal v roce 1934. Znamý vietnamský literární kritik Phan Cự Đệ [5] řadí Khái Hungovo dílo k „rozvinutému“ romantismu. Vietnamský romantismus zdůrazňoval představu a touhu po individuální svobodě. Toto zaměření bylo bohužel v ostrém konfliktu s tradičními sociálními zvyklostmi. Individuální svoboda se zde netýká jen politiky. V primární osobní rovině ji autoři chápali a prosazovali jako svobodu osobních vztahů, konkrétně jako touhu po individuální lásce včetně vlastního výběru partnera. Tento důraz byl v příkrém konfliktu s principem synovské oddanosti. A když dále autoři trvali na právu na osobní štěstí, ocitli se ve střetu s kolektivními imperativy, které jsou základem vietnamské kultury.

Výraznými postavami novely jsou například: Mai a Lộc, Huy jako bratr Mai, paní Án jako Lộcova matka. Mai má v novele dva mužské ctitele: doktora Minhe, druhým je malíř Bạch Hải. Děj novely má tyto hlavní zápletky: Mai hledá způsob, jak hradit školné pro svého dospívajícího bratra Huy. Seznámí se přitom s Locem, kterého si bere za muže. Sňatek se ale odehraje bez vědomí a souhlasu jeho rodičů. Svazek proto není oficiální. To ale zpočátku Mai neví, protože Loc přivádí jinou paní místo své matky Án. Mai nejprve v dobré víře otěhotní, pak se ale vše prozradí. Do děje vstupuje pravá matka Án, která Locovi namluví, že ho Mai

podvádí. Loc matce uvěří, opouští Mai a vezme si na přání rodičů jinou ženu. Mai poté dostane od Locovy matky nabídku, aby se pro dodržení sociálních pravidel stala druhou Locovou manželkou. To ale Mai odmítá, nadále se přitom sama stará o jejich syna. Vlastní bratr Huy mezitím stačí dostudovat, stává se učitelem. Díky tomu pak pomáhá Mai s výchovou dítěte. Když se krásná Mai setkává se svými dalšími ctiteli, nadále přitom pokládá Loca za svého manžela. Lékaři Minhovi například říká, že je vdaná žena, ať si ji nedobírá. Minh je po ne zcela oficiálním sňatku Mai s Locem jejím prvním ctitelem. Dalším ctitelem je pak malíř Bach Hải. Mai ale všechny odmítá a označuje se za vdanou ženu.

V závěrečné kapitole Loc znovu přichází k Mai a prosí ji, aby se k ní mohl vrátit, přestože se mezitím na přání rodičů oženil s dcerou vysoce postaveného hodnostáře. Loc dokonce nabízí Mai, že se k ní vrátí, ale ona to odmítá s ohledem na své morální zásady, protože nechce, aby kvůli ní opustil manželku, kterou si vzal na přání svých rodičů.

A čím se vyznačují podobné ženské postavy v dalších Khai Hungových dílech? Hlavní hrdinky (Mai, Lan, Lien, Tuyet...) bývají mimořádně krásnými a přitažlivými ženami a v románech je jejich krása detailně popisována. Mužské postavy v románu jsou okouzleny krásou Mai a její krásu popisují podobnými vyjádřeními. Například Loc řekl Mai: „*Jsi krásná jako labuť.*“ Doktor Minh vyjádřil Mai svůj obdiv: „*Mai, jen málo žen se vám vyrovná.*“ Či malíř Bach Hải složil Mai tuto poklonu: „*Už jsem hledal mezi tolika modelkami, ale dosud jsem nenašel nikoho tak krásného, jako jste Vy.*“ I v tehdejší dobové módě se ostatně začaly uplatňovat nové ideály a standardy ženské krásy, která byla ovlivněna trendy západní kultury, která se šířila ve vietnamských městech [6], [7].

Další zvláštní rys díla Khái Hunga je, že se soustředí na postavy a vlastnosti žen bez ohledu na jejich skutečný sociální statut. Bez ohledu na sociální zařazení je zde žena vždy osobností, která aktivně uplatňuje svou touhu po svobodě [8].

Naneštěstí navzdory změnám v přístupu a myšlení autorů byla sociální pravidla tehdejší vietnamské společnosti velmi přísná. Moderní vlivy a změna politických podmínek na nich vůbec nic nezměnily, přestože tím vznikalo mnoho mezikulturních tlaků a třecích ploch. Tato tření a tlaky se bohužel silně projeví i v osobních zkušenostech našich autorů. Mnozí neunikli opakovaným politickým perzekucím. Nejvýmluvnější jsou přímo vražda Khái Hunga. A dále sebevražda, ke které přikročil zakladatel hnutí Nhât Linh, byla v jeho případě tichou formou protestu obdobnou sebeupálení prvního z buddhistických mnichů Thich Quan Duca ve stejném roce 1963. Tyto drastické okolnosti poskytují představu o kontextu podmínek, ve kterých žili autoři této literární skupiny a stejné podmínky se proto objevují i v jejich dílech. Je příznačné, že ačkoli hlavní postavy vyzdvihují svobodu, autoři samotní ji neměli, protože v okolní společnosti ani nebyla svoboda možná. Sebeobětování nebo v krajním případě i sebevražda pak byly nejen obvyklou, ale také jedinou možnou formou protestního sebeprosazení, které bylo v souladu se společenskými pravidly.

5 Charakteristika hlavní hrdinky a ukázky textu

Nyní se budeme blíže zabývat motivy oběti postavy Mai. V románu Mai není šťastná, přestože je výjimečně krásná, přitažlivá a inteligentní. Mai je dcerou chudého učence a v souladu s konfuciánským učením Mai by měla podporovat svého mladšího bratra na studiích, Mai tak chce učinit zcela dobrovolně a z lásky ke svému bratrovi, ke vzdělání a s ohledem na přání zesnulého otce. Raději dává netradičně přednost prodeji domu po rodičích před tím, než by se stala druhou manželkou. Pronáší přitom toto vyjádření: „*Raději bych zemřela, než bych se stala druhou manželkou.*“ Tímto svým rozhodnutím a i dalším jednáním a odvážným vyjádřením svého postoje definuje roli ženy odlišně od žen v tradiční vietnamské literatuře, které jsou často ochotné přinést jakoukoliv obět pro svou rodinu, včetně např.

prodeje sebe sama do otroctví (příkladem může být ženská postava Kieu v tradičním vietnamském eposu *Kieu*). Tímto jednáním tak překračuje pravidla, která jsou jí diktována soudobou společností.

Mai přistupuje k sebeoběti, když se k ní Loc po čase vrací a chce přitom opustit ženu, kterou mu vybrali rodiče. Mai však obnovení jejich vztahu odmítá. V textu románu Khái Hung říká: „*Mezi lidmi je jeden druh citlivých lidí, kteří raději sami trpí, než aby se dívali na utrpení jiných lidí. A tak raději obětují to a obětují tamto.*“ Na jiném místě se o Mai píše, že „*pro Mai je obět' štěstím.*“ Její ochota sebeoběti ale není podmíněna tlakem společnosti, nýbrž je vědomou volbou a výsledkem vlastního uvážení a vlastních morálních zásad.

Mai takto současně obětuje svou lásku, své štěstí „*vprostřed jara svého mládí*“ a čelí pak mnoha těžkostem, když sama vychovává dítě, aby neovlivnila štěstí jiných. Odmítá žít s Locem, který se k ní snaží vrátit. Je zajímavé, že svoboda hrdinky vzniká i v dialogu s jejím ctitelem. Ten, když se ptá: „*Chtěl bych se Tě zeptat, kým bys ted' chtěla být? Nikdy jsem neslyšel, že bys o sobě takto mluvila.*“ Khái Hung pak jako vypravěč dodává: „*Mai tato otázka překvapila. (protože) obvykle dosud nepřemýšlela jen sama o sobě (tj. bez vztahu k jiným).*“ [6]

Další typické vyjádření, která v novele můžeme najít, je zde přímo přeloženo z vietnamského originálu:

Když dostala nabídku k sňatku od dalšího ctitele lékaře Minhe, Mai ji odmítla se slovy: „Pane, kdybych se znovu vdávala, vy byste skutečně byl manželem, kterého bych si vážila. Ale já jsem se již zamilovala do Loca, a tak již nedokážu nikoho jiného milovat.“

Minh řekl zklamaně a smutně: „Paní, pan Loc s Vámi zacházel tak krutě, jak ho ještě můžete milovat?“

„Pane, ted' svého manžela možná již nemiluji a ani ho již nechci vidět, ale jak jsem říkala, když jsem se již takto zamilovala do jednoho člověka, tak myslím, že to je na celý můj život, a to i když jsem teprve vprostřed svého mládí.“ [6]

Závěr

Závěrem lze říci, že z uvedených citací je zjevné, že ženská postava Mai je ve své roli velmi aktivní a právě tato skutečnost je zcela novým prvkem ve vietnamském chápání mezilidských vztahů. Zdůrazňujeme, že na jednu stranu jsou všudypřítomná pravidla konfuciánské morálky u pokrokových autorů chápána jako z části negativní a přežilá. Na druhou stranu by byl velký omyl si myslet, že by autoři opravdu zpochybňovali základní etické vztahy a nedotknutelné sociální hodnoty. Výsledkem nových kulturních impulzů je sebeobětování, ve kterém hlavní ženské postavy dosahují transcendence. Mění totiž své zakotvení v pasivní roli obětí sociálních pravidel a posouvají je naopak do role dominantních činitelek, které samy řídí a vytváří svůj osud právě prostřednictvím sebeobětování. Hrdinky se v této souvislosti stávají až mistry v sebeobětování, ke kterému plně užívají svou krásu a inteligenci. Těmito silnými prostředky dosahují dominance nad muži. Těmto změnám chápání naštěstí odpovídaly i skutečné změny ve vietnamském uvažování a literární skupina se významně zasloužila o rozšíření těchto nových hodnot do obecného povědomí. Výsledkem působení literární skupiny *Tự lực văn đoàn* je nový typ literární úcty k ženám, která pomohla formovat postavení žen nejen ve vietnamské literatuře, ale i v moderní a již svobodomyslnější vietnamské společnosti.

Literatura

- [1] SCHWARZ, M.: Antropologie sociálních vztahů v soudobém Vietnamu. *ACC Journal*. 2021, Vol. 27, Issue 3, pp. 103–107. ISSN 2571-0613 (Online). ISSN 1803-9782 (Print). DOI: [10.15240/tul/004/2021-3-010](https://doi.org/10.15240/tul/004/2021-3-010)
- [2] LIEN VRBKOVÁ, J.; SCHWARZ, M.: New Forms of Devotion and Self-Sacrifice of Beautiful Women in the Vietnamese Romantic Literature of Tự lực văn đoàn. In: *6th International Conference on Language and Literature*. University of Calabria, Santander, 27. 10. 2022. This conference is without proceedings.
- [3] SCHWARZ, M.; SRBA, O.: *Vietnam v éře západních velmocí*. Série *Spisy Filozofické fakulty Masarykovy university*, 461. kniha. Masarykova univerzita, Brno, 2016. ISBN 978-80-210-8492-6.
- [4] GOSCHA, Ch.: *The Penguin History of Modern Vietnam*. Penguin Random House, United Kingdom, 2017. ISBN 978-0-141-04701-0.
- [5] PHAN CỰ ĐỆ: *Văn học lãng mạn Việt Nam (1930-1945)*. NXB Giáo Dục; Hà Nội; 2002.
- [6] CONG HUYEN TON NU NHA TRANG: Love in Literature: From Hoang Ngoc Phach's To Tam to Khai Hung's Nua Chung Xuan. Presented at the workshop on early modern Vietnamese literature *Literary Images of Changes in Pre-Independent Vietnam*. Harvard University, June 1982. Available from WWW: <https://www.second-sites.com/nhatrang/nuachungxuan.html>
- [7] HLAVATÁ, L.; IČO, J.; STRAŠÁKOVÁ, M.: *Slovník vietnamské literatury*. Libri, Praha, 2011. ISBN 978-80-7277-495-1.
- [8] PHẠM THỊ THIÊM: Nhân vật nữ trong tiểu thuyết của Khái Hưng dưới góc nhìn nữ quyền luận. (Ženské postavy v Khai Hungových románech z pohledu feminismu / The Women Characters in Khai Hung's Novel on Women's Right). *Tạp chí Khoa học Đại học Tân trào*. Vol. 6, Issue 18, 2020, pp. 21–26. DOI: [10.51453/2354-1431/2020/400](https://doi.org/10.51453/2354-1431/2020/400)

THE PORTRAYAL OF MODERN WOMEN AND THE MOTIF OF SELF-SACRIFICE IN NEW VIETNAMESE LITERATURE

In this article, we follow up on a commentary on the anthropology of social relations in contemporary Vietnam. The topic was presented at a literary conference in Spain under the title “New Forms of Devotion and Self-Sacrifice of Beautiful Women in the Vietnamese Romantic Literature of *Tự lực văn đoàn*”. The theme of the self-sacrifice of heroines in literature helps to illuminate how the authoritative norms of traditional Vietnamese society interact with the influences of Western culture. The issue is touched upon at two levels: at the level of historical change and in reflection of the “*Tự lực văn đoàn*” literary movement. First, we characterize the literary movement as a whole. After introducing the writers and their typical heroes, we focus on one author: Khái Hưng, and the main features of his work. In the commentary, we discuss the content of his novel *In the Midst of Spring*. By characterizing the protagonist, we try to interpret the position of women in Vietnamese literature and society during the colonial period. She mirrors strong social tensions. Ultimately, literary works have contributed significantly to a better perception and position of women in Vietnamese society.

DIE DARSTELLUNG DER MODERNEN FRAU UND DAS MOTIV DER SELBSTOPFERUNG IN DER NEUEN VIETNAMESISCHEN LITERATUR

In diesem Artikel knüpfen wir an den Kommentar zur Anthropologie der sozialen Beziehungen in Vietnam unserer Zeit an. Das Thema wurde auf der Literaturkonferenz in Spanien unter dem Titel „New Forms of Devotion and Self-Sacrifice of Beautiful Women in the Vietnamese Romantic Literature *Tự lực văn đoàn*“ präsentiert. Das Thema der Selbstaufopferung der Heldinnen in der Literatur hilft bei der Klärung der Frage, wie die autoritären Normen der traditionellen vietnamesischen Gesellschaft in der Interaktion mit den Einflüssen der westlichen Kultur zur Geltung kommen. Diese Problematik gehen wir auf zwei Ebenen an: auf dem Niveau der historischen Veränderungen und in der Reflexion der literarischen Bewegung *Tự lực văn đoàn*. Zuerst charakterisieren wir die ganze literarische Bewegung. Nach der Vorstellung der Schriftsteller und deren typischen Helden wollen wir uns auf einen Autor konzentrieren: auf Khái Hưng und die Hauptzüge seines Werks. Im Kommentar widmen wir uns dem Inhalt seiner Novelle *Mitten im Frühling*. Durch die Charakterisierung der Hauptprotagonisten bemühen wir uns, die Stellung der Frauen in der vietnamesischen Literatur und Gesellschaft der Kolonialzeit zu deuten. Diese spiegelt eine starke soziale Spannung wider. Die literarische Schöpfung trug schließlich in bedeutender Weise zu einer besseren Wahrnehmung und am Ende auch zu einer besseren Position der Frauen in der vietnamesischen Gesellschaft bei.

PORTRET WSPÓŁCZESNYCH KOBIET I MOTYW SAMOPOŚWIĘCENIA W NOWEJ LITERATURZE WIETNAMSKIEJ

W niniejszym artykule odnosimy się do antropologii stosunków społecznych we współczesnym Wietnamie. Temat został przedstawiony na konferencji literackiej w Hiszpanii pod tytułem „New Forms of Devotion and Self-Sacrifice of Beautiful Women in the Vietnamese Romantic Literature of *Tự lực văn đoàn*”. Zagadnienie samopoświęcenia bohaterek w literaturze pomaga naświetlić, jak autorytatywne normy tradycyjnego społeczeństwa wietnamskiego wyglądają w interakcji z wpływami kultury zachodniej. Zagadnienie to poruszane jest na dwóch płaszczyznach: na płaszczyźnie zmian historycznych oraz w refleksji nad ruchem literackim *Tự lực văn đoàn*. Najpierw scharakteryzowano cały ruch literacki. Po przedstawieniu pisarzy i ich typowych bohaterów, skupiono się na jednym autorze: Khái Hưng i głównych cechach jego twórczości. W komentarzu omówiono treść jego noweli *W środku wiosny*. Charakteryzując główną bohaterkę, podjęto próbę zinterpretowania pozycji kobiet w wietnamskiej literaturze i społeczeństwie w okresie kolonialnym. Odzwierciedla ona silne napięcia społeczne. Twórczość literacka w efekcie w znacznym stopniu przyczyniła się do lepszego postrzegania i ostatecznie także pozycji kobiet w społeczeństwie wietnamskim.